

กรมกิจการผู้สูงอายุ
DEPARTMENT OF OLDER PERSONS

แผนบริหาร จัดการความเสี่ยง กรมกิจการผู้สูงอายุ

ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2569

“ ส่งเสริม พัฒนา คุ้มครอง สร้างหลักประกัน
ให้ผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ”

นายไชยชัย วิเชียรชัยยะ
อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

สารจาก.....

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารราชการ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้กรมกิจการผู้สูงอายุ สามารถดำเนินภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ขององค์กร ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมถึงความท้าทายจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ของประเทศไทย

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดแนวทางในการระบุ ประเมิน วิเคราะห์ และบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของกรม โดยมุ่งเน้นการป้องกันและลดผลกระทบจากความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยง และพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

กรมกิจการผู้สูงอายุ ให้ความสำคัญกับการบูรณาการการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้ากับกระบวนการบริหารงานและการตัดสินใจในทุกระดับ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เกิดความคุ้มค่า โปร่งใส สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจของกรมอย่างยั่งยืน

ขอขอบคุณบุคลากรทุกท่านที่ร่วมกันขับเคลื่อนการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ฉบับนี้ จะเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้มีธรรมาภิบาล มีความพร้อมรับมือกับความเสี่ยง และสามารถสร้างคุณค่าแก่ผู้สูงอายุและประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

นายโชคชัย วิเชียรชัยยะ
อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ
2 มิถุนายน 2569

คำนำ

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ถือเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญในการจัดการกับเหตุการณ์ ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้นและสร้างผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ทั้งที่เป็นเหตุการณ์เชิงลบอันจะนำไปสู่การไม่บรรลุเป้าหมาย และที่เป็นเหตุการณ์เชิงบวกอันจะนำไปสู่การแสวงหาโอกาสและความท้าทายใหม่ขององค์กร ซึ่งหากองค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมย่อมทำให้มีความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมทั้งสามารถสร้างคุณค่า (Value Creation) ให้แก่องค์กรได้ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบกับกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการกำหนดนโยบายการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ กรมกิจการผู้สูงอายุ จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกกอง กลุ่ม และหน่วยงานในสังกัด ในการวิเคราะห์และวางมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมทั้งเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

กรมกิจการผู้สูงอายุ

สารบัญ

	หน้า
สารจาก...อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	9
บทที่ 4 แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	13
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	18
ภาคผนวก	20
คำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ 646/2568 ลงวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2568	21
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ	
แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	23
ผ่านความเห็นชอบของผู้บริหารสูงสุด	
แบบฟอร์มจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ	28
คำอธิบายแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	29

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)	9
ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินผลกระทบ (Impact)	10
ตารางที่ 3 การจัดลำดับความเสี่ยง (Risk Matrix)	11
ตารางที่ 4 ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	11

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรภาครัฐให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามพันธกิจและยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยเป็นกลไกสำคัญในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงิน การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ รวมถึงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถลดโอกาสเกิดความเสียหายและเพิ่มโอกาสในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร พร้อมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ และแนวทางการประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0) ซึ่งกำหนดให้ทุกหน่วยงานมีระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล ครอบคลุมทุกภารกิจ และเชื่อมโยงกับการควบคุมภายในและการกำกับดูแลองค์กร

กรมกิจการผู้สูงอายุ ในฐานะหน่วยงานหลักในการกำหนดนโยบาย ส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ จึงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกระดับ เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ตลอดจนลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการให้บริการประชาชนและการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาล จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถติดตามประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการและการสร้างคุณค่าแก่ประชาชนผู้รับบริการ

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพิจารณาประเด็นความเสี่ยงและปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- 2) เพื่อให้กรมกิจการผู้สูงอายุสามารถลดมูลเหตุของโอกาสที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 และสามารถบริหารจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับหรือควบคุมได้
- 3) เพื่อให้การดำเนินงานตามพันธกิจและแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

1.3 ขอบเขตการศึกษา

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ครอบคลุมการดำเนินงานของ กรมกิจการผู้สูงอายุในทุกภารกิจ โดยพิจารณาความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ครอบคลุมความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์
2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ
5. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

การศึกษานี้ครอบคลุมกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ตั้งแต่การกำหนดบริบทองค์กร การระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง การกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยง การติดตามผล และการรายงานผลการดำเนินงาน ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กรมกิจการผู้สูงอายุมีระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร
2. ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลความเสี่ยงประกอบการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม
3. ความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานได้รับการควบคุมและจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
4. การดำเนินงานของหน่วยงานมีความโปร่งใส มีธรรมาภิบาล และสามารถบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดที่กำหนด

1.5 นิยามศัพท์

การบริหารจัดการความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการในการกำหนดบริบท ระบุ วิเคราะห์ ประเมิน จัดการ ติดตาม และทบทวนความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งอาจส่งผลกระทบทั้งในเชิงลบหรือเชิงบวกต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง สาเหตุหรือเงื่อนไขที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง หรือเพิ่มโอกาสในการเกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานขององค์กร

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์โอกาสเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อนำไปกำหนดระดับความเสี่ยงและแนวทางการจัดการที่เหมาะสม

มาตรการจัดการความเสี่ยง (Risk Treatment) หมายถึง วิธีการหรือกิจกรรมที่กำหนดขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยง ลด ถ่ายโอน หรือยอมรับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) หมายถึง ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ภายใต้การดำเนินงานตามภารกิจและเป้าหมายที่กำหนด

การควบคุมภายใน (Internal Control) หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารและบุคลากรร่วมกันกำหนดขึ้นเพื่อสร้างความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานขององค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management)

กรมกิจการผู้สูงอายุ ใช้กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO-ERM 2017 หรือ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลที่องค์กรต่าง ๆ ได้นำมาใช้ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ความสำคัญกับ พันธกิจ วิสัยทัศน์ และคุณค่าหลักขององค์กร มี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรม (Governance & Culture) องค์กรต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ มีการทำโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม กำหนดค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมความเสี่ยง (Risk Culture) และสื่อสารความเสี่ยงไปในทิศทางเดียวกันทั้งในเชิงเอกสารและเชิงปฏิบัติ 2) กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ (Strategy & Objective Setting) องค์กรต้องจัดให้มีการทบทวนกลยุทธ์และปรับรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งกำหนดระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุวัตถุประสงค์ 3) ผลการปฏิบัติงาน (Performance) องค์กรต้องระบุประเด็นความเสี่ยงและประเมิน ความรุนแรงของความเสี่ยง จัดลำดับความเสี่ยง ตอบสนองต่อความเสี่ยง และจัดทำภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร 4) การทบทวนและแก้ไขปรับปรุง (Review & Revision) องค์กรจะต้องประเมินการเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งต้องทบทวนความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงขององค์กร 5) สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน (Information & Communication & Reporting) องค์กรต้องมีการสื่อสารข้อมูลความเสี่ยงและรายงานผลความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร เพื่อสร้างวัฒนธรรมความเสี่ยง

2.2 หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562

กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล โดยกำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สำคัญของหลักเกณฑ์ ประกอบด้วย

1. ให้ผู้บริหารสูงสุดรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร
2. กำหนดให้มีการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี
3. ให้มีการประเมินความเสี่ยงทั้งในระดับองค์กรและระดับกระบวนการ
4. กำหนดมาตรการควบคุมและแนวทางตอบสนองต่อความเสี่ยงที่เหมาะสม
5. มีการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ
6. ส่งเสริมให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของระบบการควบคุมภายในและการบริหารองค์กร

2.3 กรอบแนวคิด COSO Enterprise Risk Management (COSO ERM 2017)

COSO Enterprise Risk Management : Integrating with Strategy and Performance (COSO ERM 2017) เป็นกรอบแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยมุ่งเน้นการบูรณาการการบริหารความเสี่ยงเข้ากับการกำหนดยุทธศาสตร์และการบริหารผลการดำเนินงานขององค์กร ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 5 ด้าน ได้แก่

- 1) Governance and Culture คือ การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งครอบคลุมบทบาทของผู้บริหาร โครงสร้างการกำกับดูแล จริยธรรม และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ตระหนักถึงความเสี่ยง
- 2) Strategy and Objective Setting คือ การกำหนดยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาปัจจัยเสี่ยง ควบคู่กับการกำหนดเป้าหมายขององค์กร
- 3) Performance คือ การประเมินและจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน พร้อมกำหนด มาตรการตอบสนองที่เหมาะสม
- 4) Review and Revision คือ การทบทวนและปรับปรุงระบบบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- 5) Information, Communication and Reporting คือ การจัดการข้อมูล การสื่อสาร และการรายงานผล ที่ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร

2.4 พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเพิ่มศักยภาพ ชีตความสามารถให้บรรลุเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร ประกอบกับกระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการกำหนดนโยบายการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- 1) มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2) กำหนดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร เช่น การกำหนดวัฒนธรรมของหน่วยงาน การบริหารทรัพยากรบุคคล
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 4) การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการในทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ
- 5) การบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยง
- 6) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 7) มีการติดตามประเมินผล ทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ
- 8) มีการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 9) สามารถนำเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ ตามยุทธศาสตร์ ที่หน่วยงานของรัฐกำหนด โดยหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ 2 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด เป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง

2.5 ข้อมูลพื้นฐานกรมกิจการผู้สูงอายุ

วิสัยทัศน์ (Vision)

- เป็นองค์กรชั้นนำด้านนโยบายและนวัตกรรมทางสังคมด้านผู้สูงอายุ สู่สังคมสูงวัยคุณภาพ

พันธกิจ (Missions)

- เตรียมความพร้อมทุกมิติเพื่อรองรับสังคมสูงวัยคุณภาพ
- พัฒนานโยบาย มาตรการ กลไก รองรับสังคมสูงวัยคุณภาพ
- ยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- บูรณาการระบบบริหารองค์กรและพัฒนาองค์ความรู้รองรับสังคมสูงวัยคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

- พัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย
- พัฒนานโยบาย มาตรการ กลไก และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ
- ส่งเสริมสวัสดิการ ค้ำครอง และพิทักษ์สิทธิเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติ
- เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารองค์กรและพัฒนาองค์ความรู้แบบบูรณาการ

เป้าประสงค์

- ภาครัฐหรือชายมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
- ผู้สูงอายุมีศักยภาพเป็นพลังของสังคม
- มีการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ กลไก และพันธกรณีทั้งในระดับชาติและนานาชาติรองรับสังคมสูงวัยระดับสุดยอด
- ผู้สูงอายุได้รับการดูแลคุ้มครองพิทักษ์สิทธิและเข้าถึงสวัสดิการสังคมตามมาตรฐาน
- องค์กรมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง

ค่านิยมหลักขององค์กร (Core Values)

ค่านิยมหลักของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประกอบด้วย “ทำงานด้วยใจ บริการฉับไว ใส่ใจผู้สูงอายุ” โดยกำหนดความหมายของค่านิยมหลักไว้ ดังนี้

โครงสร้างกรมกิจการผู้สูงอายุ (Organizational Structure)

โครงสร้างกรมกิจการผู้สูงอายุปัจจุบันตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2559 ประกอบด้วย หน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัด ดังนี้

1. ราชการบริหารส่วนกลาง ประกอบด้วย

- 1.1 สำนักงานเลขานุการกรม
- 1.2 กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
- 1.3 กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ
- 1.4 กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ
- 1.5 กลุ่มตรวจสอบภายใน
- 1.6 กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

2. ราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย

2.1 ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จำนวน 12 แห่ง เป็นหน่วยงานในกำกับ กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

2.2 ศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จำนวน 1 แห่ง เป็นหน่วยงานในกำกับ กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

3. หน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายในตามอำนาจบริหาร

- 3.1 กองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ
- 3.2 ศูนย์ปฏิบัติการกรมกิจการผู้สูงอายุ
- 3.3 กลุ่มงานจริยธรรม

(ดังแผนภูมิโครงสร้างกรมกิจการผู้สูงอายุ)

โครงสร้าง กรมกิจการผู้สูงอายุ

Organization Governance: Department of Older Persons

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) 2) การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) 3) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) 4) การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) 5) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

การกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยง เปรียบเสมือนการกำหนดทิศทาง และเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงของกรมฯ ซึ่งจะทำให้การบริหารความเสี่ยงมีความเชื่อมโยง ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารยุทธศาสตร์ โดยมีกิจกรรมหลักที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

1) กำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิรูปราชการกรมกิจการผู้สูงอายุ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

2) กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและค่าเป้าหมายที่กรมฯ ยอมรับได้ โดยใช้วิธีการสอบถาม/สัมภาษณ์ และการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างกอง กลุ่ม และหน่วยงานในสังกัด

2. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การระบุความเสี่ยง คือ การระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นทั้งหมดที่ส่งผลกระทบต่อภารกิจ วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด โดยพิจารณาสาเหตุความเสี่ยงที่มาจากสภาพแวดล้อมภายใน อาทิ ระบบโครงสร้าง บุคลากร ค่านิยม เป็นต้น และสภาพแวดล้อมภายนอก อาทิ เศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ทั้งผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่เงิน

3. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง คือ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากระดับโอกาสเกิด (Likelihood) และระดับผลกระทบ (Impact) เพื่อจัดลำดับความเสี่ยง ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1) กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เช่น ด้านโอกาส ด้านผลกระทบ ด้านความสามารถในการจัดการความเสี่ยง หรือด้านความรุนแรงของความเสี่ยง โดยการกำหนดเป็นช่วงคะแนนตามความเหมาะสม ซึ่งกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่

- **ระดับโอกาสเกิดความเสี่ยง (Likelihood)** เป็นการพิจารณาว่ามีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ โอกาสเกิดสูงมาก (5) สูง (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยมาก (1)

ตารางที่ 1 โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาสเกิด	หลักการพิจารณาโอกาสเกิด (ในภาพรวม)	ความถี่เชิงปริมาณ	ความถี่เชิงคุณภาพ
5	สูงมาก	เกินระดับที่ยอมรับได้มาก	เกิดมากกว่า 1 ครั้งต่อปี	มีโอกาสเกิดสูงมาก > 90%
4	สูง	เกินระดับที่ยอมรับได้	เกิดขึ้นเท่ากับ 2 ครั้งต่อปี	มีโอกาสเกิดค่อนข้างสูง > 75%
3	ปานกลาง	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	เกิดขึ้นทุกๆ 3 ปี	มีโอกาสเกิดบ้างเป็นบางครั้ง > 50-74%
2	น้อย	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	เกิดขึ้นทุกๆ 4-5 ปี	อาจมีโอกาสเกิดแต่นาน ๆ ครั้ง < 50%
1	น้อยมาก	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แน่นอน	เกิดขึ้นน้อยกว่า 5 ปี	อาจไม่มีโอกาสเกิด < 25%

- ระดับผลกระทบของความเสียหาย (Impact) พิจารณาถึงผลกระทบต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ซึ่งในการพิจารณาผลกระทบของความเสียหายที่คาดว่าจะได้รับนั้น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับของผลกระทบสูงมาก (5) สูง (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยมาก (1)

ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ผลกระทบ	หลักการพิจารณาผลกระทบ (ในภาพรวม)	ต่อเป้าหมายกลยุทธ์ (S)	ต่อการดำเนินงาน (O)	ทางการเงิน (F)	ต่อชื่อเสียง/ภาพลักษณ์ (R)
5	สูงมาก	ความสูญเสีย ความเสียหาย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเกินระดับที่ยอมรับได้ (ไม่สามารถยอมรับได้)	ส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์องค์กรไม่บรรลุ / กระทบต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ขององค์กรหลายเป้าหมาย (เกินระดับที่รับความเสียหายได้)	มีผลกระทบต่อทุกกระบวนการสำคัญและการดำเนินงานสำคัญขององค์กร/หน่วยงาน	> 5 ล้านบาทหรือส่งผลให้เกิดความเสียหายทางการเงินคิดเป็นสัดส่วนที่มีนัยสำคัญต่องบประมาณขององค์กร/หน่วยงานมาก	มีการแพร่กระจายของสื่อภายในประเทศเป็นวงกว้าง และ/หรือแพร่กระจายไปยังสื่อต่างประเทศ มากกว่า 30 วัน
4	สูง	ความสูญเสีย ความเสียหาย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เกินระดับที่ยอมรับได้ (เกินระดับที่สามารถยอมรับได้)	ส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์องค์กรล่าช้า หรือไม่เป็นไปตามคาด (เกินระดับที่รับความเสียหายได้)	มีผลกระทบต่อหลายกระบวนการสำคัญและการดำเนินงานสำคัญขององค์กร/หน่วยงาน	1-5 ล้านบาทหรือส่งผลให้เกิดความเสียหายทางการเงินคิดเป็นสัดส่วนที่มีนัยสำคัญต่องบประมาณขององค์กร/หน่วยงาน	มีการแพร่กระจายของสื่อภายในประเทศเป็นวงกว้าง และ/หรือแพร่กระจายไปยังสื่อต่างประเทศ มากกว่า 15 วัน
3	ปานกลาง	ความสูญเสีย ความเสียหาย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น อยู่ในระดับที่พอยอมรับได้ (พอยอมรับได้)	ส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์องค์กรล่าช้า หรือไม่เป็นไปตามคาด(พอยอมรับได้)	มีผลกระทบต่อกระบวนการสำคัญในบางรายการในองค์กร/หน่วยงาน	1 แสน – 1 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนที่มีนัยสำคัญต่องบประมาณขององค์กร/หน่วยงาน	มีการลงข่าวในหลายสื่อในประเทศ 7 วัน
2	น้อย	ความสูญเสีย ความเสียหาย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (ยอมรับได้)	ส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์องค์กรล่าช้า หรือไม่เป็นไปตามคาด (ยอมรับความเสียหายได้)	มีผลกระทบต่อบางกระบวนการและการดำเนินงานบางส่วน	< 1 แสนบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนที่มีนัยสำคัญต่องบประมาณขององค์กร/หน่วยงานน้อย	มีการลงข่าวในสื่อในประเทศ บาง 1 วัน
1	น้อยมาก	ความสูญเสีย ความเสียหาย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แน่นอน(ยอมรับความเสียหายได้)	ส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์องค์กรล่าช้าเล็กน้อยหรือไม่เป็นไปตามคาด (ยอมรับความเสียหายได้)	มีผลกระทบต่อบางกระบวนการและการดำเนินงานเล็กน้อย	ไม่เกิดมูลค่าเสียหาย หรือคิดเป็นสัดส่วนที่มีนัยสำคัญต่องบประมาณขององค์กร/หน่วยงานน้อยมาก	ไม่มีการเผยแพร่ข่าว

- **ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)** คือ ระดับของความเสี่ยงที่ส่งผลการดำเนินงานกำหนดเกณฑ์ไว้ 9 ระดับคะแนน มี 4 ระดับ คือ ต่ำ (Low) ปานกลาง (Medium) สูง (High) และสูงมาก (Critical) ดังนี้

ตารางที่ 3 การจัดลำดับความเสี่ยง (Risk Matrix)

ผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)	5 ปานกลาง	10 สูง	15 สูงมาก	20 สูงมาก	25 สูงมาก
	4 ปานกลาง	8 ปานกลาง	12 สูง	16 สูงมาก	20 สูงมาก
	3 น้อย	6 ปานกลาง	9 สูง	12 สูง	15 สูงมาก
	2 น้อยมาก	4 ปานกลาง	6 ปานกลาง	8 ปานกลาง	10 สูง
	1 น้อยมาก	2 น้อยมาก	3 น้อย	4 ปานกลาง	5 ปานกลาง
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)					

ตารางที่ 4 ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

สี	ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
	ต่ำ (Low)	1 – 3	ระดับความเสี่ยงต่ำ ไม่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง หรือการจัดการเพิ่มเติม
	ปานกลาง (Medium)	4 – 8	ระดับความเสี่ยงที่ ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยง เคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้
	สูง (High)	9 – 12	ระดับความเสี่ยงที่ ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
	สูงมาก (Critical)	15 – 25	ระดับความเสี่ยงที่ ไม่สามารถยอมรับได้จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที

2) การประเมินโอกาสและผลกระทบ เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่ระบุไว้ มาประเมินโอกาสเกิดและผลกระทบ เพื่อให้เห็นถึงระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้มีการจัดลำดับและการควบคุมที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้กรมฯ สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง

3) การประเมินความเสี่ยง คือ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง จากระดับโอกาสเกิดและระดับผลกระทบ ดังนี้

ความเสี่ยงโดยรวม

(Risk Exposure)

=

โอกาสเกิดความเสี่ยง

(Likelihood)

x

ผลกระทบ

(Impact)

4) การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อสถาบัน เพื่อกำหนดกิจกรรมควบคุมในแต่ละความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม

4. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

การตอบสนองความเสี่ยง คือ กระบวนการเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยสามารถตอบสนองต่อความเสี่ยงได้ตามเทคนิค 4Ts ได้แก่

1) การยอมรับ (Take) การตกลงกันที่จะยอมรับ เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ หรือระดับที่ยอมรับได้ หรือไม่คุ้มค่าในการจัดการหรือป้องกันความเสี่ยง

2) ลด (Treat) การปรับปรุงระบบการทำงาน หรือออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย หรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การจัดอบรมพนักงาน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

3) กระจายและถ่ายโอน (Transfer) การโอนย้ายหรือการแบ่งความเสี่ยงบางส่วนไปให้กับบุคคลหรือองค์กรอื่น

4) หลีกเสี่ยง (Terminate) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมากและหน่วยงานไม่อาจยอมรับความเสี่ยงได้จึงต้องยกเลิกหรือหลีกเลี่ยงโครงการ/กิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้นไป

5. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หมายถึง นโยบาย แนวทาง หรือขั้นตอนปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความเสี่ยงและทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งได้ 4 ประเภท ดังนี้

1) การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก

2) การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว

3) การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

4) การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องหรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต

นอกจากนี้ กรมฯ ยังได้มีการกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicator : KRIs) หมายถึง ปัจจัยหรือข้อมูล ที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของระดับความเสี่ยงสามารถใช้เป็นตัวเตือนภัยล่วงหน้าได้ (warning sign) เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามและเฝ้าระวังเหตุการณ์ความเสี่ยงในแต่ละช่วงเวลา โดยคุณลักษณะของตัวชี้วัดความเสี่ยงที่ดี ประกอบด้วย 1) ควรเป็นตัวชี้วัดนำ (Leading Indicator) 2) ควรเป็นข้อมูลเชิงสถิติหรือข้อมูล ที่สามารถวัดค่าได้จริง 3) สัมพันธ์กับเหตุการณ์ความเสี่ยงอาจเชื่อมโยงมาจากสาเหตุของความเสี่ยง และ 4) สามารถกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยงได้มากกว่าหนึ่งตัวชี้วัดหรือหนึ่งเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง คือ ตัวชี้วัดความเสี่ยง (KRIs) ซึ่งตัวชี้วัดความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ จะก่อให้เกิดผลดีกับองค์กร ดังนี้

- 1) ทำให้เห็นความเสี่ยงที่เป็นวิกฤติทั้งหมดในองค์กร
- 2) เป็นการรายงานเพื่อพร้อมในการเตรียมการ
- 3) เป็นข้อมูลที่ทันเวลาในการแจ้งเตือน
- 4) เป็นข้อมูลสนับสนุนเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ
- 5) เป็นข้อมูลที่น่าไปต่อยอดในการวิเคราะห์เชิงลึกได้

บทที่ 4

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีความเสี่ยงระดับองค์กรที่เชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการ ตัวชี้วัดที่สำคัญระดับองค์กร โดยมีแผนบริหารความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสียหาย	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
1. การบริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพผู้สูงอายุรายบุคคลและรายกลุ่ม <u>คำเป้าหมาย</u> (ร้อยละ 100 ของผู้กู้ยืมเงิน ทุนฯ ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการพิจารณากู้ยืมเงิน และผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ) สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย	-ผู้สูงอายุที่ยื่นกู้ยืมเงินประกอบอาชีพไม่ผ่านการอนุมัติ	1.กองทุนผู้สูงอายุมีระเบียบหลักเกณฑ์ และคู่มือการกู้ยืมเงินประกอบอาชีพที่ชัดเจน 2.มีแบบคำร้อง แบบตรวจสอบข้อเท็จจริง และระบบรับคำร้องออนไลน์ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน 3.มีการลงพื้นที่ตรวจสอบ สถานที่ประกอบอาชีพ และข้อเท็จจริงก่อนเสนอพิจารณา 4.มีเกณฑ์การให้คะแนนผู้กู้ และผู้ค้ำประกันที่ชัดเจน ตามที่คณะกรรมการกำหนด 5.มีระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับบันทึกคำร้อง และใช้ประกอบการพิจารณา	4	3	12	<u>สาเหตุภายนอก</u> 1.ผู้สูงอายุบางรายไม่มีแผนประกอบอาชีพที่ชัดเจน หรือไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน 2.ผู้กู้ไม่สามารถหาผู้ค้ำประกันได้	<u>มาตรการจัดการภายนอก</u> 1.จัดทำคู่มือและเอกสารประกอบพร้อมตัวอย่างคำร้องที่ผ่านเกณฑ์ เพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุยื่นคำร้องได้ถูกต้อง 2..จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้พัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของพนักงานกองทุนผู้สูงอายุ ในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ยื่นกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพก่อนจะนำเข้า ที่ประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากู้ยืมเงินระดับจังหวัด และคณะอนุกรรมการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ	1	1	1	กองบริหาร กองทุนผู้สูงอายุ

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสี่ยง/ผลกระทบของความเสี่ยง	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
2. มีการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ กลไก และพันธกรณีทั้งในระดับชาติและนานาชาติรองรับสังคมสูงวัยระดับสุดยอด สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนานโยบาย มาตรการ กลไก และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ	การสร้างความร่วมมือเชิงนโยบาย มาตรการ กลไก ด้านผู้สูงอายุในระดับนานาชาติ อาจไม่บรรลุตามเป้าหมาย	บูรณาการทรัพยากรร่วมกันทุกภาคส่วน เช่น ปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นการประชุมในรูปแบบออนไลน์	4	4	16	สาเหตุภายใน 1) งบประมาณจำกัด หรือจัดสรรล่าช้า ทรัพยากรสนับสนุนไม่เพียงพอ 2) ผลการประชุมไม่ถูกนำสู่การตัดสินใจเชิงนโยบาย สาเหตุภายนอก ความไม่แน่นอนทางการเมือง เช่น รัฐประหาร สงคราม หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายอย่างกะทันหัน ความผันผวนทางเศรษฐกิจ และอัตราแลกเปลี่ยน ความแตกต่างทางกฎหมาย วัฒนธรรม และโครงสร้างพื้นฐาน	มาตรการจัดการภายใน 1) บูรณาการงานร่วมกับหน่วยงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดทำนโยบาย ขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากภาคเอกชน 2) จัดสรุปมติเป็น Policy Recommendation และเสนอผ่านคณะกรรมการ/กลไกระดับชาติ มาตรการจัดการภายนอก ปรับเปลี่ยนรูปแบบการประชุม เช่น ลดกลุ่มเป้าหมาย ลดวันประชุม หรือประชุมแบบผสมผสาน	3	2	6	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสียหาย	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
3. โครงการ :ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center) ตัวชี้วัด : 1. มีศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน จำนวน 15 แห่ง 2. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลและพัฒนาศักยภาพอย่างเหมาะสมปลอดภัย และมีคุณภาพ จำนวน 900 คน สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมสวัสดิการคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติ	ด้านการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ภายในศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center) ที่อาจไม่ต่อเนื่องตามกำหนดระยะเวลาที่วางแผนไว้	1.คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการขับเคลื่อนศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day CareCenter) 2.จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานศูนย์ดูแลผู้สูงอายุฯ 3.มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานและความคืบหน้าเป็นรายเดือน	3	3	9	สาเหตุภายใน บางพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันทีตามช่วงเวลาที่กำหนดเนื่องจากเป็นช่วงเวลาเดือนรอมฎอน (ศาสนาอิสลาม) สาเหตุภายนอก บางพื้นที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือมีภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ทันทีตามแผนที่กำหนด	มาตรการจัดการภายใน ตั้งกรู๊ปไลน์ผู้ประสานงานของทุกหน่วยงาน เพื่อติดตามการขับเคลื่อนโครงการและเป็นช่องทางที่ช่วยแก้ปัญหาที่พบจากการดำเนินงาน	3	1	3	กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสี่ยง	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
4. องค์กรมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์ และการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารองค์กรและพัฒนาศักยภาพความรู้แบบบูรณาการ	บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอกับการกิจที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัย ระดับสมบูรณ์ โดยมีประชากรอายุ 60 ปี ขึ้นไป เกินกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด	มีการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะสมรรถนะตามลักษณะงาน	4	4	16	สาเหตุภายใน 1. กรอบอัตรากำลังมีจำนวนจำกัดอาจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 2. ความต่อเนื่องในการพัฒนาบุคลากรและสร้างผู้นำองค์กรยุคใหม่ สาเหตุภายนอก การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วที่ทำให้ทักษะเดิมล้าสมัย	มาตรการจัดการภายใน 1. จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรเตรียมพร้อมการสร้างผู้นำยุคใหม่รองรับทิศทางขององค์กร 2. กำหนด KPI ระดับกอง/บุคคล เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านช่องทาง e-learning ต่าง ๆ 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน โดยการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เช่น การยกย่องเชิดชูเกียรติ / การประกาศบุคลากรดีเด่นประจำเดือน เป็นต้น มาตรการจัดการภายนอก จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรหรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง (e-learning)	2	2	4	สำนักงานเลขานุการกรม

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสียหาย	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
5. การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารองค์กรและพัฒนาองค์ความรู้แบบบูรณาการ	ผลประโยชน์ระบบราชการ 4.0 อาจไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ต่ำกว่า 470 คะแนน)	จัดอบรมชี้แจงทำความเข้าใจเกณฑ์การประเมิน PMQA 4.0 ให้กับบุคลากรในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ	4	4	16	สาเหตุภายใน 1. คณะทำงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำข้อมูล/เกณฑ์การประเมิน PMQA 4.0 สาเหตุภายนอก การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและบริบทโลก, ความคาดหวังที่สูงขึ้นของประชาชน, ข้อจำกัดด้านงบประมาณและกฎหมาย, รวมถึงวิกฤตฉับพลันต่างๆ ที่ทำให้หน่วยงานขาดความยืดหยุ่นในการปรับตัว	สาเหตุภายใน 1. จัดอบรมชี้แจงทำความเข้าใจเกณฑ์การประเมิน PMQA 4.0 ให้กับบุคลากรในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ และคณะทำงานรายหมวด 2. จัดให้มีคณะทำงานรายหมวดรับผิดชอบอย่างชัดเจน 3. รายงานผลการประเมินระบบราชการ 4.0 ให้สำนักงาน ก.พ.ร. ภายในระยะเวลาที่กำหนด	2	1	2	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการบริหารราชการให้บรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 และแนวคิดการบริหารความเสี่ยงตามกรอบ COSO Enterprise Risk Management (COSO ERM) ซึ่งมุ่งเน้นการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งการกำหนดนโยบาย การประเมินความเสี่ยง การกำหนดมาตรการควบคุม และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

จากการประเมินความเสี่ยงระดับองค์กร พบว่ากรมกิจการผู้สูงอายุ ได้กำหนดประเด็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญจำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการกักเงินทุนประกอบอาชีพของกองทุนผู้สูงอายุ ความเสี่ยงด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ความเสี่ยงด้านโครงการ Day Care Center ความเสี่ยงด้านการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน (Community-based Long-term Care) และความเสี่ยงด้านการพัฒนาระบบดิจิทัลและฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ซึ่งล้วนเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับภารกิจหลักของกรมและมีผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในระดับประเทศ

กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้กำหนดมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมกับระดับความรุนแรงของแต่ละประเด็น โดยมุ่งลดทั้งโอกาสเกิดความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น พร้อมกำหนดกลไกติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) และสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ หากพิจารณาภาพรวมของการดำเนินงาน พบว่าความเสี่ยงส่วนใหญ่มีความเชื่อมโยงกับภารกิจหลักด้านการให้บริการประชาชน การขับเคลื่อนนโยบายด้านผู้สูงอายุ การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ ขณะเดียวกัน ความเสี่ยงขององค์กรได้รับอิทธิพลจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร การเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวน รวมถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล จึงจำเป็นต้องปรับรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นเชิงรุก (Proactive Risk Management) เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงอุบัติใหม่ได้อย่างทันท่วงที

นอกจากนี้ การเชื่อมโยงระบบบริหารความเสี่ยงเข้ากับการบริหารยุทธศาสตร์ การติดตามผลการปฏิบัติงาน และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ทำให้องค์กรสามารถกำหนดลำดับความสำคัญของประเด็นความเสี่ยง ตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ต้องการ และบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าสูงสุด ความสำเร็จของการบริหารจัดการความเสี่ยงในปีงบประมาณนี้เกิดจากหลายปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ การให้ความสำคัญ

และการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากผู้บริหารระดับสูง การกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน การบูรณาการการบริหารความเสี่ยงเข้ากับกระบวนการวางแผน การควบคุมภายใน และการติดตามผลการดำเนินงาน รวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับในการระบุ วิเคราะห์ และติดตามความเสี่ยง ตลอดจนการนำระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลมาใช้สนับสนุนการตัดสินใจ และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากรมกิจการผู้สูงอายุ จะมีระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐานและสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังคงมีข้อจำกัดและอุปสรรคที่ควรได้รับการพัฒนา ได้แก่ ความไม่แน่นอนของปัจจัยภายนอก เช่น ภาวะเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของภาครัฐ และสถานการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ ข้อจำกัดด้านงบประมาณและอัตรากำลัง ความไม่สมบูรณ์ของการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ความแตกต่างของศักยภาพและความพร้อมของหน่วยงานในพื้นที่ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล และภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงและจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น เพื่อยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กรมกิจการผู้สูงอายุ ควรกำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) เพื่อสนับสนุนการคาดการณ์และบริหารความเสี่ยงเชิงรุก พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง และผลักดันความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนระบบการดูแลผู้สูงอายุให้เกิดความยั่งยืน

สำหรับการดำเนินงานในงบประมาณถัดไป ควรให้ความสำคัญกับการทบทวนและปรับปรุงทะเบียนความเสี่ยง (Risk Register) ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง การกำหนดตัวชี้วัดด้านการบริหารความเสี่ยง (Key Risk Indicators: KRIs) เพื่อใช้ในการติดตามและแจ้งเตือนความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ การพัฒนาระบบติดตามผลการดำเนินงานแบบดิจิทัลในลักษณะ Real-time การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนการประเมินผลและทบทวนแผนบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อให้สามารถรองรับความเสี่ยงอุบัติใหม่ (Emerging Risks) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk Culture) ให้บุคลากรทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและบริหารความเสี่ยงควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ภาคผนวก

คำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุ

ที่ ๒๕๒/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ

ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ ๒ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Planning) กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) รองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมที่สำคัญ ประกอบกับคำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ ๔๔๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ นั้น

เพื่อให้การบริหารราชการของกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิคำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ ๔๔๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะทำงานฝ่ายอำนวยการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบ

๑.๑ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ	ประธานคณะทำงาน
๑.๒ รองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ	รองประธานคณะทำงานคนที่ ๑
๑.๓ รองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ	รองประธานคณะทำงานคนที่ ๒
๑.๔ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสวัสดิการ และคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ	คณะทำงาน
๑.๕ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน	คณะทำงาน
๑.๖ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ	คณะทำงาน
๑.๗ เลขาธิการกรม	คณะทำงาน
๑.๘ ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ	คณะทำงาน
๑.๙ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	คณะทำงานและเลขานุการ

- ๒ -

หน้าที่และอำนาจ

- ๑) กำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- ๒) ให้คำปรึกษาและทำงานฝ่ายดำเนินการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- ๓) ประสาน กำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติงานของคณะทำงานฝ่ายดำเนินการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ ให้ดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสม
- ๔) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ

๒. คณะทำงานฝ่ายดำเนินการบริหารความเสี่ยง**องค์ประกอบ**

๒.๑ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน	ประธานคณะทำงาน
๒.๒ ผู้แทนกองยุทธศาสตร์และแผนงาน	คณะทำงาน
จำนวน ๒ คน	
๒.๓ ผู้แทนกองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ	คณะทำงาน
จำนวน ๒ คน	
๒.๔ ผู้แทนกองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ	คณะทำงาน
จำนวน ๒ คน	
๒.๕ ผู้แทนกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ	คณะทำงาน
จำนวน ๒ คน	
๒.๖ ผู้แทนสำนักงานเลขานุการกรม	คณะทำงาน
จำนวน ๒ คน	
๒.๗ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	คณะทำงานและเลขานุการ
๒.๘ เจ้าหน้าที่กลุ่มพัฒนาระบบบริหารที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

- ๑) วิเคราะห์และตรวจสอบผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงในระดับประเด็นยุทธศาสตร์ โครงการ กระบวนการ พร้อมจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับกอง
- ๒) ประสานการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- ๓) ติดตามและรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของระดับกอง
- ๔) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามคณะทำงานฝ่ายอำนวยการมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายโชคชัย วิเชียรชัยยะ)

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีความเสี่ยงระดับองค์การที่เชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่สำคัญระดับองค์กร โดยมีแผนบริหารความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความ เสี่ยง/ผลกระทบของ ความเสี่ยง	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมิน ที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส เกิด	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง			โอกาส เกิด	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง	
1. การบริการกู้ยืม เงินทุนประกอบอาชีพ ผู้สูงอายุรายบุคคล และ รายกลุ่ม ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ 100 ของผู้กู้ยืม เงิน ทุนฯ ที่ผ่านการ พิจารณาจาก คณะกรรมการ พิจารณากลับกรองฯ และผ่านการอนุมัติจาก คณะกรรมการบริหาร กองทุนผู้สูงอายุ) สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพและ เตรียมความพร้อมเพื่อ รองรับสังคมสูงวัย	-ผู้สูงอายุที่ยื่น กู้ยืมเงินทุน ประกอบอาชีพ ไม่ผ่านการอนุมัติ	1.กองทุนผู้สูงอายุ มีระเบียบหลักเกณฑ์ และ คู่มือการกู้ยืมเงินทุน ประกอบอาชีพที่ชัดเจน 2.มีแบบคำร้อง แบบ ตรวจสอบข้อเท็จจริง และระบบรับคำร้อง ออนไลน์ที่เป็นมาตรฐาน เดียวกัน 3.มีการลงพื้นที่ ตรวจสอบ สถานที่ ประกอบอาชีพ และ ข้อเท็จจริงก่อนเสนอ พิจารณา 4.มีเกณฑ์การให้ คะแนนผู้กู้ และผู้ค้ำ ประกันที่ชัดเจน ตามที่ คณะกรรมการกำหนด 5.มีระบบอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับบันทึกคำร้อง และใช้ประกอบ พิจารณา	4	3	12	สาเหตุภายนอก 1.ผู้สูงอายุบางราย ไม่มีแผนประกอบ อาชีพที่ชัดเจน หรือไม่ผ่านเกณฑ์ ประเมิน 2.ผู้กู้ไม่สามารถหา ผู้ค้ำประกันได้	มาตรการจัดการภายนอก 1.จัดทำคู่มือและเอกสาร ประกอบพร้อมตัวอย่างคำร้องที่ ผ่านเกณฑ์ เพื่อช่วย ให้ผู้สูงอายุ ยื่นคำร้องได้ถูกต้อง 2..จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เสริมสร้างความรู้พัฒนาทักษะ การปฏิบัติงานของพนักงาน กองทุนผู้สูงอายุ ในการพิจารณา คุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ยื่นกู้ยืม เงินทุนประกอบอาชีพก่อนจะ นำเข้า ที่ประชุมคณะทำงานเพื่อ พิจารณากลับกรองฯระดับ จังหวัด และคณะกรรมการฯ เพื่อ เสนอต่อคณะกรรมการบริหาร กองทุนผู้สูงอายุ	1	1	1	กองบริหาร กองทุนผู้สูงอายุ

24

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความเสียหาย/ผลกระทบของความเสียหาย	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมินที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
2. มีการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ กลไก และพันธกรณีทั้งในระดับชาติและนานาชาติรองรับสังคมสูงวัยระดับสุดยอด สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนานโยบาย มาตรการ กลไก และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ	การสร้างความร่วมมือเชิงนโยบาย มาตรการ กลไก ด้านผู้สูงอายุในระดับนานาชาติ อาจไม่บรรลุตามเป้าหมาย	บูรณาการทรัพยากรร่วมกันทุกภาคส่วน เช่น ปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นการประชุมในรูปแบบออนไลน์	4	4	16	สาเหตุภายใน 1) งบประมาณจำกัด หรือจัดสรรล่าช้า ทรัพยากรสนับสนุนไม่เพียงพอ 2) ผลการประชุมไม่ถูกนำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบาย สาเหตุภายนอก ความไม่แน่นอนทางการเมือง เช่น รัฐประหาร สงคราม หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายอย่างกะทันหัน ความผันผวนทางเศรษฐกิจ และอัตราแลกเปลี่ยน ความแตกต่างทางกฎหมาย วัฒนธรรม และโครงสร้างพื้นฐาน	มาตรการจัดการภายใน 1) บูรณาการงานร่วมกับหน่วยงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดทำนโยบาย ขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากภาคเอกชน 2) จัดสรุปมติเป็น Policy Recommendation และเสนอผ่านคณะกรรมการ/กลไกระดับชาติ มาตรการจัดการภายนอก ปรับเปลี่ยนรูปแบบการประชุม เช่น ลดกลุ่มเป้าหมาย ลดวันประชุม หรือประชุมแบบผสมผสาน	3	2	6	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความ เสี่ยง/ผลกระทบของ ความเสี่ยง	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมิน ที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส เกิด	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง			โอกาส เกิด	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง	
3. โครงการ :ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center) ตัวชี้วัด : 1. มีศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน จำนวน 15 แห่ง 2. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลและพัฒนาศักยภาพอย่างเหมาะสมปลอดภัย และมีคุณภาพ จำนวน 900 คน สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมสวัสดิการคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติ	ด้านการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ภายในศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center) ที่อาจไม่ต่อเนื่องตามกำหนดระยะเวลาที่วางแผนไว้	1. คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการขับเคลื่อนศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน ระหว่างวัยในชุมชน (Day Care Center) 2. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ 3. มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานและความคืบหน้าเป็นรายเดือน	3	3	9	สาเหตุภายใน บางพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันทีที่ตามช่วงเวลาที่กำหนดเนื่องจากเป็นช่วงเวลาเดือนรอมฎอน (ศาสนาอิสลาม) สาเหตุภายนอก บางพื้นที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือมีภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ทันทีตามแผนที่กำหนด	มาตรการจัดการภายใน ตั้งกรู๊ปไลน์ผู้ประสานงานของทุกหน่วยงาน เพื่อติดตามการขับเคลื่อนโครงการและเป็นช่องทางที่ช่วยแก้ปัญหาที่พบจากการดำเนินงาน	3	1	3	กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

น.ส. ๒๕

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความ เสี่ยง/ผลกระทบของ ความเสี่ยง	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมิน ที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส เกิด	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง			โอกาส เกิด	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง	
4. องค์กรมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารองค์กรและพัฒนาศักยภาพบุคลากร	บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอกับการกิจที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัย ระดับสมบูรณ์ โดยมีประชากรอายุ 60 ปี ขึ้นไป เกินกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด	มีการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะสมรรถนะตามลักษณะงาน	4	4	16	สาเหตุภายใน 1. กรอบอัตรากำลังมีจำนวนจำกัดอาจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 2. ความต่อเนื่องในการพัฒนาบุคลากรและสร้างผู้นำองค์กรยุคใหม่ สาเหตุภายนอก การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วที่ทำให้ทักษะเดิมล้าสมัย	มาตรการจัดการภายใน 1. จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรเตรียมพร้อมการสร้างผู้นำยุคใหม่รองรับทิศทางขององค์กร 2. กำหนด KPI ระดับกอง/บุคคลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านช่องทาง e-learning ต่าง ๆ 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานโดยการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เช่น การยกย่องเชิดชูเกียรติ / การประกาศบุคลากรดีเด่นประจำเดือน เป็นต้น มาตรการจัดการภายนอก จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรหรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง (e-learning)	2	2	4	สำนักงานเลขานุการกรม

เป้าหมายการดำเนินงานสำคัญ/ (KPI)	รายการความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่ Existing Controls	ผลการประเมินในปัจจุบัน			สาเหตุของความ เสี่ยง/ผลกระทบของ ความเสี่ยง	มาตรการจัดการเพิ่มเติม	ผลการประเมิน ที่คาดหวัง			ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส เกิด	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง			โอกาส เกิด	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง	
5. การพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ สู่ระบบราชการ 4.0 สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบ การบริหารองค์กรและ พัฒนาองค์ความรู้แบบ บูรณาการ	ผลประโยชน์ ระบบราชการ 4.0 อาจไม่ผ่าน เกณฑ์การ ประเมินตาม เป้าหมายที่ กำหนดไว้ (ต่ำกว่า 470 คะแนน)	จัดอบรมชี้แจงทำความเข้าใจเกณฑ์การ ประเมิน PMQA 4.0 ให้กับบุคลากรในสังกัด กรมกิจการผู้สูงอายุ	4	4	16	สาเหตุภายใน 1. คณะทำงาน และ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ความ เข้าใจในการจัดทำ ข้อมูล/เกณฑ์การ ประเมิน PMQA 4.0 สาเหตุภายนอก การเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของ เทคโนโลยีและบริบท โลก, ความคาดหวังที่ สูงขึ้นของประชาชน, ข้อจำกัดด้านงบประมาณ และกฎหมาย, รวมถึง วิกฤตฉับพลันต่างๆ ที่ทำให้หน่วยงานขาด ความยืดหยุ่นในการ ปรับตัว	สาเหตุภายใน 1. จัดอบรมชี้แจงทำความเข้าใจ เกณฑ์การประเมิน PMQA 4.0 ให้กับบุคลากรในสังกัดกรม กิจการผู้สูงอายุ และคณะทำงาน รายหมวด 2. จัดให้มีคณะทำงานรายหมวด รับผิดชอบอย่างชัดเจน 3. รายงานผลการประเมินระบบ ราชการ 4.0 ให้สำนักงาน ก.พร. ภายในระยะเวลาที่กำหนด	2	1	2	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

จัดทำโดย

ทบทวนโดย

อนุมัติโดย

(นายนิติเวท มีสงฆ์)

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

(นางวรรณภา สุขคง)

รองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

(นายโชคชัย วิเชียรชัยยะ)

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

คำอธิบายแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง (Risk Type)	คำอธิบาย
๑. Strategic ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	เกิดจากความผิดพลาดในการกำหนดหรือ ดำเนินนโยบาย กลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนการทุจริตเชิงนโยบายของผู้บริหาร
๒. Operational ความเสี่ยงด้านการ ดำเนินงาน	เกิดขึ้นจากขั้นตอน/กระบวนการ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรมนุษย์/เทคโนโลยีเป็นอุปสรรค ต่อการดำเนินงานโครงการ
๓. Financial ความเสี่ยงด้านการเงิน	เกิดจากปัญหาด้านการเงินและงบประมาณ
๔. Compliance ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติ ตามกฎหมาย	เกิดจากกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ

ระดับ Likelihood Level (L)	โอกาส ที่จะเกิด*	คำอธิบาย
๑	น้อยที่สุด	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นหรือเพียงเล็กน้อย (น้อยกว่าร้อยละ ๒๐)
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวขึ้นน้อยครั้ง (ร้อยละ ๒๑ - ๔๐)
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๔๑ - ๖๐)
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวขึ้นบ่อยครั้ง (ร้อยละ ๖๑ - ๘๐)
๕	สูงมาก	มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นทุกครั้งที่เกือบทุกครั้ง (มากกว่าร้อยละ ๘๐)
โอกาสที่จะเกิด หมายถึง ความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง		

ระดับ Impact Level (L)	ผลกระทบ ที่จะเกิด*	คำอธิบาย
๑	น้อยที่สุด	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ เพียงเล็กน้อย (น้อยกว่าร้อยละ ๒๐)
๒	น้อย	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ อยู่บ้าง (ร้อยละ ๒๑ - ๔๐)
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ พอสมควร (ร้อยละ ๔๑ - ๖๐)
๔	สูง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ ค่อนข้างรุนแรง (ร้อยละ ๖๑ - ๘๐)
๕	สูงมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ เป็นอย่างยิ่ง (มากกว่าร้อยละ ๘๐)
ผลกระทบที่จะเกิด หมายถึง ผลกระทบที่อาจทำให้โครงการไม่บรรลุตามเป้าหมาย		

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (L)	๕	๔	๓	๒	๑
	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๒	๓	๔	๕
ผลกระทบที่เกิดขึ้น (I)					

ระดับความเสี่ยง (R) = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (L) x ระดับผลกระทบที่เกิดขึ้น (I)		
ระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	คำอธิบาย
ต่ำมาก	๑ - ๒	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง
ต่ำ	๓ - ๔	อยู่ในระดับความเสี่ยงที่พอรับได้ แต่ยังคงควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง
ปานกลาง	๕ - ๑๒	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถดำเนินการควบคุม โดยกระบวนการควบคุมภายใน
สูง	๑๕ - ๑๖	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
สูงมาก	๒๐ - ๒๕	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้ลดลงและอยู่ในระดับ ที่ยอมรับได้

กลยุทธ์จัดการกับความเสี่ยง	คำอธิบาย
ยอมรับความเสี่ยง	เป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับต่ำ สามารถยอมรับได้ และ ไม่ต้องมีการบริหารความเสี่ยง
การลด/ควบคุมความเสี่ยง	เป็นการปรับระบบการทำงานทำงานหรือออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงที่เกิดจากความเสียหาย ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การมีกิจกรรมอบรม/ การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน/การมีโครงการควบคุม
การถ่ายโอนความเสี่ยง/กระจายความเสี่ยง	เป็นการถ่ายโอนความเสี่ยง หรือกระจายความเสี่ยงไปให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบ เช่น การจ้างบุคคลภายนอก (Outsource)/จ้างที่ปรึกษา
การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	เป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก โดยอาจมีการตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

คณะผู้จัดทำ
แผนบริหารจัดการความเสี่ยง กรมกิจการผู้สูงอายุ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ที่ปรึกษา

1. นายโชคชัย วิเชียรชัยยะ	อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ
2. นางวรรณภา สุขคง	รองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ
3. นางวาสนา ทองจันทร์	รองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ
4. นางสาวกอบกุล กวังชวน	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านผู้สูงอายุ

คณะผู้จัดทำ

1. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
2. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
3. กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ
4. กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ
5. สำนักงานเลขานุการกรม
6. กองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ
7. กลุ่มตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ

นางวรรณภา สุขคง
รองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

นายไชยชัย วิเชียรชัยยะ
อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

นางวาสนา ทองจันทร์
รองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

นางสาวสุชาดา อดทน
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

นางสาวจรรวณ ศรีภักดี
ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

นางสาวอัญชลี จิตรเสนาะ
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

นางพัชรมนต์ ปิติปัญญากุล
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสวัสดิการ
และคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

นางสาวนริศรา หุเงิน
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

นายนิติเวท มีสงฆ์
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

คณะผู้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

นายนิติเวท มีสงฆ์
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

นางสาวน้ำฝน เครือศรี
นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

นางสาวสุพัตร์ รัตนเพชร
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

นางสาวณิรินทร์ อ่อนโชติ
นักพัฒนาสังคม

นายปัญญาพล เมินหา
นักพัฒนาสังคม

นายธณัยนันทน์ แสงทอง
นักพัฒนาสังคม

นางสาวสุพิชญา จันทรปัญญา
เจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานโครงการ

CONTACT US

ติดต่อ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)

โทรศัพท์:

02-659-6871

อีเมล:

msdg.dop@gmail.com

ที่อยู่:

อาคารกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ชั้น 6
เลขที่ 1034 ถนนกรุงเกษม
แขวงคลองมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
กรุงเทพฯ 10100

QR Code

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

